

1. Bu testte sırasıyla, Türk Dili ve Edebiyatı (1-24), Tarih-1 (25-34), Coğrafya-1 (35-40) alanlarına ait toplam 40 soru vardır.

2. Cevaplarınızı, cevap kâğıdının Türk Dili ve Edebiyatı-Sosyal Bilimler-1 Testi için ayrılan kısmına işaretleyiniz.

1. Edebiyat; gerçek hayattan ve kitaplardan aldığı bilgiyi, yaratıcılığın merceğinden geçirdikten sonra ortaya koyduğu yazınsal dünyanın gerçek hayatla doğrulanmasına dair bir kaygı taşımaz. Edebiyat bu yönüyle felsefeyle benzer. Felsefe de gerçekliği yaratıcılığın merceğinden geçirdikten sonra kendi düşünce silsilesini ortaya koyar ama o, hayatla sınanmayı da bekler. Gerçek hayat ile arasındaki köprüleri her zaman korumaya çalışır.

Bu parçada altı çizili sözle, felsefeyle ilgili anlatılmak istenen aşağıdakilerin hangisidir?

- A) Geçerliğinin gerçekle ilişkisine bağlı olduğu
- B) Edebî yaratıcılığın ötesinde bir gücü olduğu
- C) Yaratıcılığı hayatın parçası hâline getirdiği
- D) Hayatı olduğu gibi anlamlandırma çabası içerdiği
- E) Hayata bakışının deneyimle ilişkili olduğu

2. (I) Nikola Tesla'nın neredeyse yüz yıl süren bir umursamazlıktan sonra tekrar hak ettiği yere, bilimin gündemine, yerleşmiş olmasının birçok sebebi var. (II) En önemlisi, daha güzel bir gelecek hayalini gerçeğe dönüştürmek için buluşlarını insanlığa adanmış olması. (III) Üstelik bunlar 100'ün üzerinde patente, 700'ün üzerinde icada sahip olmasının yanı sıra hayata geçirmeyi başaramadığı yüzlerce projeyi içeren sıra dışı buluşlar. (IV) Hatta bu buluşların hiçbirisi, çağının basit bilimsel ihtiyaçlarını çözmeye yönelik tasarlanmamıştı. (V) O, bu buluşlarıyla kendisini anlamakta zorlanan çağdaşlarının ne düşündüğünü ve hakkında neler söylendiğini umursamadan evrenin sırlarını aydınlatmanın peşinde koştu.

Bu parçada numaralanmış cümlelerde Nikola Tesla ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) I. cümlede, keşiflerinin belirli bir dönem görmezden gelindiğine işaret edilmiştir.
- B) II. cümlede, geliştirdiği projeleri hangi amaçla ortaya koyduğundan söz edilmiştir.
- C) III. cümlede, buluş ve çalışmalarıyla ilgili sayısal verilere yer verilmiştir.
- D) IV. cümlede, projelerinin çağdaşlarının projelerinden farklarına değinilmiştir.
- E) V. cümlede, buluşlarını nasıl bir motivasyonla ürettiğine dikkat çekilmiştir.

3. “Seni ne kadar özlediğimi keşke anlatabilsem.” gibi düz bir cümleyle karşılık bulan özlem, şairin dilinde bir çırpıda “Şurama saplanana özlem demeselerdi, bıçak derdim.” ifadesine dönüşebiliyor. Bu farklılaşma kültürler arasında da görülebiliyor. Kişinin iç sıkıntısının artması ve herhangi bir şey yapma konusunda isteksizlik yaşaması olarak tanımlanan depresyon hâli, Japonlarda “ruhun üşümesi” olarak ifade edilirken Anadolu’da ise “gönlün yorulması” şeklinde niteleniyor.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Kişilerin duygularını paylaşma arzuları, toplumdan topluma farklılaşır.
- B) Duygulara yüklenen anlamlar, kültürle göre derecelendirilir.
- C) İnsanların ruh durumları, kişiler ve olaylara göre değişiklik gösterir.
- D) Duyguların ifadesi, sanatçı ve toplum dikkatiyle sıradanlıktan kurtulur.
- E) Şairler, kelimelerini toplumların hassasiyetine bağlı olarak seçer.

4. Ergenlik dönemindeki gençler, genç yetişkinler ve yetişkinler olmak üzere üç farklı grupla yürütülen bir araştırmada tüm katılımcılara bir video oyunu oynatıldı. Araba sürme üzerine kurgulanan oyunda katılımcıların hedefi, trafik ışığı kırmızıya dönmeden ve engeller ortaya çıkmadan önce olabildiğince çok mesafe almaktır. Katılımcıların sürüş esnasında riskli hareketler göstermesi gereken bu oyunu her bir katılımcı, hem tek başına hem de aynı yaş grubundaki kişilerin kendini izlediği bir sırada oynadı. Araştırma sonucunda ergenlik dönemindeki gençlerin oyunda riskli hareketleri, diğer yaş grubundaki bireylerden çok daha yüksek düzeyde sergiledikleri belirlendi. Aynı zamanda ergenlik dönemindeki gençlerin riskli davranışta bulunma sayılarının, tek başına oynarken çok az olduğu ancak başkaları izlerken çok yüksek olduğu sonucuna ulaşıldı.

Bu parçada söz edilen araştırma sonucunda aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Kendi yaş grubundaki bireylerle etkileşime en kolay giren grup, ergenlik dönemindeki gençlerdir.
- B) Yetişkin bireylerin tek başına olumlu davranış gösterme olasılığı, diğer yaş grubundakilerden yüksektir.
- C) Ergen gençler, akran etkisi altındayken daha riskli davranışlar sergileme eğilimindedir.
- D) Yetişkin bireyler, akranlarının bakış açısına göre davranışlarını şekillendirmektedir.
- E) Ergen gençlerin, kendinden büyük bireylerin görüşünü göz ardı etme yatkınlığı bulunmaktadır.

5. Bu kitabın temel sorusu “Edebî eser nasıl bir üsluba sahiptir?” olacak. Bu, üsluba dair her soru gibi, öncelikle sosyolojik bir tartışma konusudur. Sanat söz konusu olduğunda sosyolojik çözümlemenin düştüğü en büyük hata, sanatsal yaratılarda sadece içerikleri önemseyip incelemesi ve bunlara dayalı ekonomik ilişkileri düz bir çizgiyle birbirine bağlamasıdır. Oysa edebiyatta asıl toplumsal olan anlatım biçimidir. Bu sadece toplum üzerinde edimde bulunan ve deneyimleri şekillendiren bir etken olarak değil, kendisi de toplum tarafından şekillendirilen bir kavram olarak işler.

Bu parçadan aşağıdakilerin hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumsal gerçekliği yansıtan, edebî eserin ne anlattığından ziyade nasıl anlattığıdır.
- B) Sosyolojik yaklaşım, bir eserin içeriğinin yorumlanmasında öncelenen yöntemdir.
- C) Biçim, gerçek hayata sıkı sıkıya bağlı olduğu için metnin içeriğini de belirler.
- D) Edebiyatta toplumsal gerçekliği yakalamak için ekonomik ilişkilerin belirlenmesi gerekir.
- E) Sanat eserindeki her içerik, hayata dair bir değerlendirme ve yargıyı içinde barındırır.

6. Minimalist sanatçıların amacı, geçmişin heykel tarifi ile resim tarifi arasındaki sınırları yıkmaktır. Bu yüzden geleneksel anlayışın resmin görme duyusuna, heykelin ise dokunma duyusuna hitap ettiği görüşünü kabul etmemişlerdir. Heykele öznel biçimler vermek yerine mühendisliğe özgü tasarlama ve üretme adımlarını öne çıkarmış ve heykel yapımını bir proje tasarımı olarak ele almışlardır. Bununla birlikte resimdeki boyama işlemini heykele taşıyarak, yani yaptıkları proje tasarımı heykellerini boyayarak, resim ile heykel arasındaki sınırı kaldırdıklarını söylemişlerdir. Oysa hem Eski Çağ'da hem Orta Çağ'da heykellerde boyamanın esas olduğu birçok eser, bu yaklaşımın minimalistlerden önce de var olduğunu göstermektedir.

Bu parçada minimalist sanatçılarla ilgili aşağıdakilerin hangisine değinilmemiştir?

- A) Geleneksel sanatın belirlediği kimi ayrımlara karşı geldiklerine
- B) Heykel sanatına temel bir yöntemsel değişiklik getirdiklerine
- C) Heykel ile resmin farklı duyulara hitap ettiği fikrini reddettiklerine
- D) Geçmişte uygulanmış, bilinen bir tekniği yeniden kullandıklarına
- E) Heykel yapımını, farklı sanatçıların ortak üretimi olarak gördüklerine

7. I.

Beni ağlan beni kim üstüme gelmez ölice
 Bir avuç toprak atar bâd-ı sabâdan gayrı
 (Necati)

II.

Ne yanar kimse bana âteş-i dilden özge
 Ne açar kimse kapum bâd-ı sabâdan gayrı
 (Fuzuli)

Bu beyitlerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) İki beyitte de yalnızlık teması işlenmiştir.
- B) İki beyitte de sabah rüzgârı, vefalı bir dost olarak gösterilmiştir.
- C) İkinci beyitte tevriye sanatına yer verilmiştir.
- D) İki beytin de kafiye düzeni aynıdır.
- E) Birinci beyitte teşhis sanatına başvurulmuştur.

8. Aşağıdakilerin hangisinde bir varlık veya durum, olduğundan az veya çok gösterilmemiştir?

- A) Bağ-ı cennetdûr yüzün gûyâ dehânun selsebîl
 Ka'bedür gûyâ cemâlün nûrîdur rûşen delîl
- B) Seyl-i firâk gönlüm evin durmayup yıkar
 Dünyâya gözlerüm yaşı deryâ olup akar
- C) Göklere irişdi feryâd ile efgânım meded
 Kuluna zulm eyleme devletlû sultânım meded
- D) Kul itdün kâinâtı kendüne sultân-ı âlemsin
 Güzellerde nazîrün yok perî-veş şekl-i âdemsin
- E) Bu hicrânı işitsün ağlasun derd ehli âh itsün
 Sen olmayınca sohbetde gözüm kime nigâh itsün

9. I.

Gelen aynı Sümmani'nin başına
 Sen de kavrulmuşsun aşk ataşına
 Sevda temrenini mermer taşına
 Sen de benim gibi vurabildin mi

II.

Karacoğlan söyler sözün başarır
 Aşkın deryasını boydan aşırır
 Seni her mecliste hacil düşürür
 Kötülerle konup göçücü olma

Aşağıdakilerden hangisi bu dörtlüklerin ortak özelliklerinden biri değildir?

- A) Ait oldukları şiirin son dörtlüğü olma
- B) Aynı kafiye düzenine sahip olma
- C) Güzelleme türünde yazılmış olma
- D) Mecazlı bir anlatıma sahip olma
- E) 11'li hece ölçüsüyle yazılmış olma

10. Aliş'imın kaşları kara

Sen açtın sineme yara
 Bulamadım derdime çara
 Görmedin mi ah civan Aliş'imi Tuna boyunda
 Sarmadın mı ah aslan Aliş'imi Tuna boyunda
 Evleri var hane hane
 Benleri var tane tane
 Sarmadım kane kane
 Görmedin mi ah civan Aliş'imi Tuna boyunda
 Sarmadın mı ah aslan Aliş'imi Tuna boyunda

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bentlerden oluştuğu
- B) Nakaratlara yer verildiği
- C) Tekrir sanatına başvurulduğu
- D) Kafiye ve rediften yararlanıldığı
- E) Satirik şiire örnek olduğu

11. Zurnacı, Pişekâr havasını çalar. Pişekâr meydana gelip iki eliyle seyirciyi selamladıktan sonra zurnacıyla şöyle konuşur:

Pişekâr: Amma benim pehlivanım!

Zurnacı: Buyur benim pehlivanım!

Pişekâr: Bu da hesap değildir.

Zurnacı: Nedir hesabın?

Pişekâr: Borcu sıkıyor kasabın?

“Yazıcı oyununun taklidini aldım, çal da oyunumuz başlasın, tenezzülen teşrif buyurun zevât-ı kirâm zevk-yâb olsunlar.” der.

İçerik özellikleri dikkate alındığında bu parça, orta oyununun hangi bölümünden alınmış olabilir?

- A) Muhavere B) Tekerleme
C) Fasil D) Bitiş
E) Giriş

12. Günlerden bir gün Çinliler kendi aralarında konuştular. “Hatun Dağı’nın tüm varlığı, bütün mutluluğu Kutlu Dağ denilen bir kaya parçasına bağlıdır. Eğer Türkleri zayıflatarak yıkmak istiyorsak bu kayayı onların elinden almamız gerekir.” dediler. Bu konuşmadan kısa süre sonra bir Çin prensesini Uygur hakaniyle evlendirdiler ve bunun karşılığında o kayanın kendilerine verilmesini istediler. Genç Uygur hakani bu isteği düşünmeden kabul etti. İşte ne olduysa o zamandan sonra oldu. Halk bir daha hiç rahat yüzü görmedi. Nehirler kurudu, göllerin suları buharlaşıp gitti. Topraklar çoraklaştı, ürün vermez oldu. Aradan günler geçti. Sonunda bütün yurttan canlı cansız, evcil yaban, çoluk çocuk kim varsa hepsi bir ağızdan “Göç! Göç!” diye bağışmaya başladı. Yollara koyularak yuvalarını geride bıraktılar. Hiç bilmedikleri ülkelere doğru göç etmeye başladılar. Uygurların başlarına gelen bu hadisenin acısı dilden dile dolaştı. Yeri geldi ozanların kopuzunda hayat buldu, yeri geldi kalem ehli kimselerin kitaplarında silinmemek üzere kâğıda işlendi.

Bu parçada destanın oluşumuyla ilgili aşağıdaki “gerekli şart ve safhalardan” hangisi hakkında bilgi yoktur?

- A) Çekirdek dönem
B) Sözlü gelenek
C) Kahramanın ortaya çıkışı
D) Destan anlatıcısı
E) Yazıya geçirilme

13. Kaynağını kutsal kitaplardan alan bu mesnevinin olay örgüsünde asıl kahramanın kıskanılarak kardeşleri tarafından kuyuya atılması, köle pazarında satılması, rüya tabirlerinde bulunması, güzelliğiyle beğenilmesi, tüm sıkıntılara karşı sabır ve sadakat göstermesi hikâyenin önemli noktalarını oluşturur. Bu hikâyedeki gömlek, kuyu, buğday ve rüya tabirleri simgesel değerleriyle anlatımı zenginleştiren unsurlardandır.

Bu parçada söz edilen eser aşağıdakilerden hangisidir?

- A) *Leylâ vü Mecnûn* B) *Yûsuf u Züleyhâ*
C) *Hüsrev ü Şîrîn* D) *Şem ü Pervâne*
E) *Vâmık u Azrâ*

14. Çâresüz kaldum Hudâyâ çâre kıl yâ Rab bana
Nefs ü şeytandan halâs eyle beni iy pâdişâ

Bir yanum ateş olupdur bir yanumda oldu su
Od ile su arasından sen beni eyle rehâ

Hücre-i kalbüm dolu kıl şu'le-i envâr ile
Nice bir cürm ü hatâyile ola gönlüm kara

Sana yüz tutdum Hudâyâ sen hidâyet eylegil
Senden özge kime kılâm pâdişâhum ilticâ

Ben Murâd'a kıl inâyet fazlunı ey zül'-celâl
Senden özge kimsenem yokdur benüm yâ Rabbenâ

**İçerik özellikleri dikkate alındığında bu beyitlerin
aşağıdaki türlerden hangisine ait olduğu
söylenbilir?**

- A) Tevhit B) Methiye C) Münacat
D) Naat E) Mersiye

15. Klasik Türk şiirinde kaside ustası olarak bilinen şair,
özellikle fahriye bölümlerinde gösterdiği sanatlı
anlatımla adından söz ettirir. Kasidelerindeki mübalağalı
ifadeler ve özgün hayallerle bu dönem şairleri arasında
dikkat çekerken zengin ve ahenkli anlatımıyla Türkçenin
ses zenginliğini başarıyla yansıtır. Övgü ve yergilerinde
uç noktalarda gezinen şairin Türkçe ve Farsça olmak
üzere iki divanı vardır. Ölümünden sonra adı, hiciv
alanında dönemini aşan bir eseriyle özdeşleşir.

**Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Nedim B) Nabi
C) Ahmedi D) Baki
E) Nef'i

16. Anadolu sahası şairlerinden olan ---- XV. yüzyılın
önemli isimlerindendir. Onun başarısı; şiirlerinde halk
söyleyişlerini, deyim ve atasözlerini kullanmakta
gösterdiği ustalığa dayanır. Şairin ustaca kaleme
aldığı şiirlerine pek çok şair tarafından nazire
yazılmıştır. Özellikle "döne döne" redifli gazeliyle
tanınan şair, yaşadığı devirde Anadolu şairlerinin sultanı
anlamında "Hüsrev-i Rûm" olarak anılmıştır.

**Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden
hangisi getirilmelidir?**

- A) Şeyhi B) Necati C) Ahmet Paşa
D) Ahmed-i Dai E) Fuzuli

17. Türk edebiyatında ordunun akınlarını, savaşlarını,
kahramanlıklarını, zaferlerini; manzum ve mensur
biçimde anlatan eserlere verilen addır. Belli bir döneme
ilişkin olayları ayrıntılı biçimde anlattıkları için tarihsel
önem taşıyan bu eserler, tarihçilerin çalışmalarına da
ışık tutmuştur.

**Bu parçada söz edilen tür aşağıdakilerden
hangisidir?**

- A) Gazavatname B) Menakıbname
C) Seyahatname D) İskendername
E) Sefaretname

18. Tanzimat sanatçıları arasında daha çok şiirleriyle tanınmıştır. Manzum hatta mensur tiyatro eserlerinde bile şairane bir üslubu vardır. Çoğu uzun şiir olan şiir kitapları ile manzum tiyatrolarında aynı şairane üslubu kullanmıştır. Şiirlerindeki kelime kadrosu, söz ve anlam sanatları, ifade çeşitleri nesirlerinde de görülür. *Nazife, Tezer, Eşber, Sardanapa, İlhan, Turhan* aruz vezniyle yazılmış oyunlarıdır. Edebiyat çevrelerinde bu eserlerle ilgili sahnelenmek için değil, okunmak için yazıldığı kanaati yaygındır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Namık Kemal
B) Recaizade Mahmut Ekrem
C) Ahmet Mithat Efendi
D) Abdülhak Hamit Tarhan
E) Şemsettin Sami
19. Şiirde konunun genişletildiği, yeni imgelerle beraber Arapça, Farsça sözcük ve tamlamalarla dolu ağır bir dilin tercih edildiği görülür. Sanatçılar içinde yaşadıkları siyasi ve sosyal yapıdan kaçıp uzaklaşma isteğiyle hayale yönelirler. Bunları bizzat yaşayan bir yazar, *Kırk Yıl* adlı kitabında şöyle demektedir: “Günden güne temas edilemeyecek mevzuların ve kalemin ucuna geldikçe atılacak kelimelerin, hele ne türden olursa olsun idareye, ahvale telmih denilebilecek sözlerin adedi, arta arta öyle bir yekûna çıkmıştı ki matbuatın sahası artık hareket edilemeyecek kadar daralmış, kullanılabilecek kelimelerin lehçesi, ilkel bir kavmin lisanı kadar küçülmüştü.”

Bu parçada söz edilen edebî dönem/topluluk aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Tanzimat
B) Servetifünun
C) Millî Edebiyat
D) Fecriati
E) Cumhuriyet

20. ----, Tanzimat’tan Birinci Dünya Savaşı’na kadar olan dönemde Batılılaşma sürecinde bireyi, kurum ve toplum hayatındaki yozlaşmayı konakta yaşayan insanların hayatları çerçevesinde romanlaştırır. Bir başka romanında ise bu yozlaşma sürecinin bir tekkedeki görünümünü dikkatlere sunar. Aynı dönemde ---- ise İstanbul ve Bursa çevresinden izler taşıyan romanında özellikle aşk ve sosyal meseleleri iç içe işler. Yazarın bu romanının en bilindik tarafı, bir genç kızın Anadolu kasabasında öğretmen olarak karşılaştığı zorluklara karşı verdiği amansız mücadelelerdir.

Bu parçada boş bırakılan yerlere aşağıdakilerden hangisi sırasıyla getirilmelidir?

- A) Halide Edip - Refik Halit
B) Yakup Kadri - Reşat Nuri
C) Reşat Nuri - Aka Gündüz
D) Refik Halit - Yakup Kadri
E) Aka Gündüz - Halide Edip

21. Çağdaşı pek çok şair gibi başlangıçta şiirlerini aruzla yazdıktan sonra tecrübelerini heceye aktararak dizelerdeki duraklarda yaptığı değişikliklerle kuvvetli bir ahenk sağlar. İlk şiirlerini *Miras* adıyla yayımlayan şair, gür sesli kahramanlık şiirleriyle şöhret kazanır. Daha sonra kaleme aldığı mistik şiirlerini *Varidat-ı Süleyman Çelebi* adıyla kitaplaştırır. Şiirimizde efsaneleri heyecanlı bir üslupla işleyen şair, özellikle korsanlıkla ilgili şiirleriyle sevilmiştir.

Bu parçada söz edilen şair aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Faruk Nafiz Çamlıbel
B) Orhan Seyfi Orhon
C) Enis Behiç Koryürek
D) Yusuf Ziya Ortaç
E) Halit Fahri Ozansoy

22. “Gölgesinde Oturduğum Ağaç ve Ben” adlı ilk şiiri, 1921’de *Dergâh*’ta yayımlanır. Başlangıçta romantizm, aşk, ölüm, yalnızlık, hüznün gibi bireysel temaları işleyen şair; halk kültürünün zengin kaynaklarıyla tanıştıktan sonra ülke ve toplum sorunlarına yönelir. Geleneksel Türk tiyatrosundan etkilenecek yazdığı *Köşebaşı* ve mensur destan-piyes şeklindeki *Koçyiğit Köroğlu* adlı eserleriyle de tanınır.

Bu parçada söz edilen sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Behçet Kemal Çağlar
B) Ahmet Kutsi Tecer
C) Kemalettin Kamu
D) Necati Cumalı
E) Bedri Rahmi Eyuboğlu

23. Adalet Ağaoğlu, romanlarının gölgesinde kalan oyunları ve öyküleriyle modern Türk anlatısının en önemli isimlerindendir. Aslında sadece diğer türlerde yazdıkları değil, kimi zaman çok iyi romanları da başka romanlarının gölgesinde kalmıştır. Bugün herkes onu Türkiye’nin yakın tarihine aydının ve kadının gözünden bakan *Dar Zamanlar Üçlemesi*’nin yazarı olarak bilir oysa aynı olayı pek çok farklı kişinin bakışından tekrar tekrar anlattığı romanı *Üç Beş Kişi* veya bir gurbetçinin Almanya’dan köyüne otomobiliyle dönüşünü anlatan *Fikrimin İnce Gülü* romanı da çok iyi anlatılardır. Bence bu iki roman, üçlemedeki kitaplar kadar, mesela *Bir Düşün Gecesi* veya ---- kadar önemlidir, başarılıdır.

Bu parçada boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilmelidir?

- A) *Yaşamın Ucuna Yolculuk*
B) *Korsan Çıkmazı*
C) *Yenişehir’de Bir Öğle Vakti*
D) *Ölmeye Yatmak*
E) *Sevgili Arsız Ölüm*

24. XX. yüzyılın toplumlarda yarattığı travma ve güvensizlik hislerinin bir neticesi olarak ortaya çıkan bu akım, akıllı reddederek hayal ve ötesini işlemeyi amaçlar. Sanatın pek çok alanında özellikle şiirde etkili olan bu akımın savunucularına göre akıl yoluyla kurulmuş sistemler ve düşünce biçimleriyle, bilinçaltının ortaya çıkması mümkün değildir. Bu yüzden akıl perdelemesinden kurtulup içinden geldiği gibi anlatmak, her türlü estetik ve ahlaki kaygıdan sıyrılıp düşüncelerini sağıltmak bu akımı benimseyen sanatçıların en önemli dayanağıdır. Sanatçılar bunu yaparken de rüyanın gücünden, daha önce ihmal edilen çağrışım biçimleri ve çıkarsız düşünceden yararlanarak tarif edilmesi ve anlaşılması zor imge, dil ve biçimlere başvurur.

Bu parçada söz edilen edebî akım aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Egzistansiyalizm
B) Dadaizm
C) Sembolizm
D) Sürrealizm
E) Empresyonizm

25. İlk Çağ Uygarlıkları konusunu işleyen Dilek Öğretmen, öğrencilerine şu bilgileri vermiştir:

- Batı Anadolu’da Gediz ve Küçük Menderes çevresine yerleşmişlerdir.
- Kral Giges zamanında bağımsız bir devlet hâline gelmişlerdir.
- Kendilerine has bir alfabeleri ve dilleri vardır.
- Başkentleri Sardes, zenginliği ve güzelliğiyle meşhurdur.
- Altın ve gümüş işlemeciliğinde gelişmişlerdir.

Öğretmenin, hakkında bu bilgileri verdiği İlk Çağ toplumu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Frigler
B) Lidyalılar
C) Urartular
D) Hititler
E) İyonyalılar

26. Enes Öğretmen, öğrencilerine İslamiyet öncesi eski Türk topluluklarının yaşadıkları coğrafyalarda yazıtlara rastlanıldığını ayrıca tabak, çanak, yüzük, küpe, kemer tokası ve kemik eşyalar gibi günlük kullanılan malzemelerde yazıların bulunduğunu belirtmiştir.

Öğretmenin bu ifadesinden aşağıdakilerin hangisi çıkarılamaz?

- A) Merkeziyetçi yönetimi benimsedikleri
B) Yazıyı bildikleri ve kullandıkları
C) Farklı bölgelerde bulundukları
D) El işleriyle uğraştıkları
E) Süs eşyaları kullandıkları
27. Hilafetin Abbasilere geçmesinden sonra orduda Türklerin sayısının ve etkinliğinin artması, İran kökenlilerin yönetimde yüksek makamlara getirilmesi dikkate alındığında aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?
- A) Emevi Dönemi mevalî politikasından vazgeçildiğine
B) Gayrimüslimlerin de asker ve memur olabildiğine
C) Türkçe ve Farsçanın devlet dili olduğuna
D) Şiiliğin resmî mezhep hâline geldiğine
E) Halifenin yetkisinin dinî alanla sınırlandırıldığına
28. Aşağıdakilerden hangisi donanma kurarak Batı Anadolu'da denizcilik yapan Türk beyliklerinden biri değildir?
- A) Karesi   B) Menteşe   C) Saruhan
D) Karaman   E) Aydın

29. Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. şehzadelerin lalaları gözetiminde sancağa çıkarılması,
II. hanedanın erkek üyelerinin tahta çıkma hakkı olması,
III. en büyük hanedan üyesinin tahta çıkma kuralının getirilmesi

uygulamalarından hangilerinin taht kavgalarını önlemeyi amaçladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) II ve III

30. II. Mehmet'in küçük yaşta tahta geçmesinden yararlanmak isteyen Avrupa devletlerinin, Edirne-Segedin Antlaşması'na uymayarak Macarlar ve Lehliğin önderliğinde kurdukları Haçlı ordusunun ilerlemesi nedeniyle II. Murat'ın ordunun başına geçtiği savaş aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Varna Savaşı   B) Birinci Kosova Savaşı
C) Çirmen Savaşı   D) İkinci Kosova Savaşı
E) Niğbolu Savaşı

31. Sivas Kongresi'nde alınan,

- I. Her türlü yabancı işgal ve müdahalesine karşı ve Osmanlı Devleti dağılması hâlinde millet, birlikte müdafaa ve mukavemet edecektir.
II. Millî Meclisin derhal toplanması ve hükûmet icraatının meclisin denetimine konulması için çalışılacaktır.
III. Hristiyan unsurlara siyasi hâkimiyetimizi ve içtimai muvazenemizi bozucu imtiyazlar verilemez.

kararlarından hangileri Anadolu hareketini halka mal etmeye yöneliktir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) I ve III
D) II ve III   E) I, II ve III

32. Rumların Doğu Karadeniz’de Pontus devleti kurmaya yönelik faaliyetleri, Türklerin silahlanarak savunmaya geçmelerine neden olmuştur. Bu gelişmelerin Avrupa basınına Türklerin Rumları katlettiği şeklinde yansması üzerine İngiliz Hükûmeti, Osmanlı Devleti’ni uyarmıştır. Bu olayları araştırmak ve sorunları çözmek amacıyla Mustafa Kemal Paşa IX. Ordu Müfettişi olarak bölgeye gönderilmiştir.

Bu bilgiden hareketle aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Türkler, Rumlara karşı kendilerini korumak amacıyla silahlanmışlardır.
- B) Mustafa Kemal Paşa, Doğu Karadeniz’de sükûneti sağlamakla görevlendirilmiştir.
- C) Rumlar, Doğu Karadeniz’de bir devlet kurmak için faaliyet göstermişlerdir.
- D) Mustafa Kemal Paşa, İstanbul Hükûmetinin beklentileri doğrultusunda görev yapmıştır.
- E) Avrupa basını, Anadolu’da cereyan eden olayları tek taraflı olarak aktarmıştır.

33. Aşağıdakilerden hangisi, Millî Mücadele yıllarında Fransa’nın İngiltere ile görüş ayrılığına düştüğünü göstermektedir?

- A) Ankara Antlaşması’nın imzalanması
- B) Sevr Antlaşması’nın imzalanması
- C) San Remo Görüşmeleri’nin yapılması
- D) Malta sürgünlerinin serbest bırakılması
- E) İstanbul’un resmen işgal edilmesi

34. İngiltere ve Fransa ile 1939 yılında Karşılıklı Yardım Antlaşması imzalayan Türkiye, aşağıdaki devletlerin hangisiyle silahlı bir çatışmaya girmeme konusunun antlaşmada yer almasını sağlamıştır?

- A) Sovyetler Birliği
- B) Almanya
- C) İran
- D) İtalya
- E) Yunanistan

35. Ekstrem doğa olaylarının büyük çoğunluğu Dünya’nın doğal sistemleri ile ilişkilidir. Ancak Dünya için astronomik kökenli etkenler de büyük tehlikelere neden olabilmektedir. Örneğin atmosfere giren büyük gök taşları veya dev asteroitler yer kabuğuna çarptıklarında onlarca atom bombası şiddetinde patlamalara neden olabilir.

Bu ekstrem doğa olayının yaşanması durumunda aşağıdaki olaylardan hangisinin gerçekleşmesi beklenmez?

- A) Yeryüzünde krater oluşumu
- B) Mega tsunami oluşumu
- C) Güneş’teki patlamaların artması
- D) İklim değişikliği
- E) Kitlemel yok oluş

36. Aşağıda bir yerleşme tipinin bazı özellikleri verilmiştir:

- Ekonomik yapısı çoğunlukla tarım ve hayvancılığa dayanmaktadır.
- Sağlık ve eğitim olanakları bakımından bazı yetersizlikler görülebilir.
- İnsanlar arasında sosyal ilişkiler genellikle güçlüdür.
- Türkiye’deki en küçük idari yerleşme birimini oluşturur.

Bu yerleşme tipinin aşağıdakilerden hangisi olması beklenir?

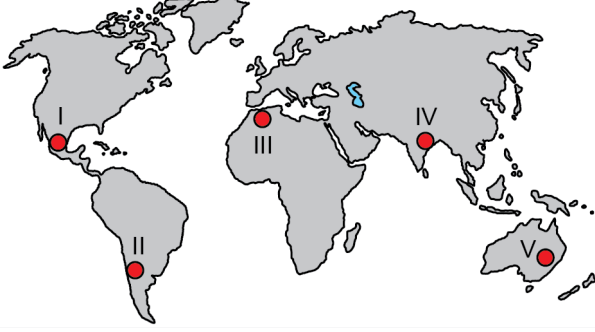
- A) Kom
- B) Köy
- C) Ağıl
- D) Oba
- E) Dam

37. Türkiye’de demir yolu ulaşımını kullanarak gezi yapmak isteyen bir turist, seyahatine İstanbul’dan başlamıştır.

Bu turist yalnızca trenle seyahat ederek aşağıdaki şehirlerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ankara
- B) Erzurum
- C) Antalya
- D) Adana
- E) Malatya

38. Aşağıdaki haritada bazı yerler numaralandırılarak gösterilmiştir.

Haritada numaralandırılan alanların hangilerinin kültürel özelliklerinin birbirine daha yakın olması beklenir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve IV
D) III ve V   E) IV ve V

39. Aşağıda üç farklı ülkeye ait bebek ölüm, şehirleşme ve *İnternet* kullanım oranlarının gösterildiği tablo verilmiştir.

	K ülkesi	L ülkesi	M ülkesi
Bebek ölüm oranı (%)	5,3	2,4	10,4
Şehirleşme oranı (%)	65	88	55
<i>İnternet</i> kullanım oranı (%)	70	92	60

Yalnızca tablodaki bilgiler dikkate alındığında bu ülkelerin gelişmişlik düzeyleriyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Bu üç ülke arasında en gelişmiş ülke M ülkesidir.
B) Bu üç ülke arasında en az gelişmiş ülke K ülkesidir.
C) K ülkesinin gelişmişlik düzeyi, L ülkesinden daha düşüktür.
D) M ülkesinin gelişmişlik düzeyi, L ülkesinden daha yüksektir.
E) L ülkesinin gelişmişlik düzeyi, K ve M ülkelerinden daha düşüktür.

40. İnsan faaliyetlerine bağlı olarak atmosfere büyük miktarda sera gazları ve çeşitli partiküllerin salınması küresel ısınma ve iklim değişikliğine yol açmıştır.

Bu faaliyetlerin iklim değişikliği üzerindeki etkisini azaltabilmek için;

- I. kömür ve petrol kullanımını kısıtlama,
II. sanayi tesislerini kırsal alanlara taşıma,
III. rüzgâr ve güneş enerjisi kullanımını artırma

önlemlerinden hangilerinin alınması gerekir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız II   C) Yalnız III
D) I ve II   E) I ve III

2022 ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

2022 YKS 2. OTURUM ALAN YETERLİLİK TESTLERİ (AYT)

19-06-2022

TÜRK DİLİ VE
EDEBİYATI-SOSYAL
BİLİMLER-1 TESTİ

1. A
2. D
3. D
4. C
5. A
6. E
7. C
8. E
9. C
10. E
11. E
12. C
13. B
14. C
15. E
16. B
17. A
18. D
19. B
20. B
21. C
22. B
23. D
24. D
25. B
26. A
27. A
28. D
29. C
30. A
31. E
32. D
33. A
34. A
35. C
36. B
37. C
38. A
39. C
40. E